

1. Start (na atame kweek) behandeling gericht tegen gecompliceerde Chlamydia: doxycycline 2dd100mg disp.tab. ged. 1wk (bij bezwazen LGV ged. 3wkn)
 2. Bij hoog risico op simultane gonorrhoe of als kweek niet mogelijk is combineren met behandeling gericht tegen gonorrhoe (zie Gonorrhoe)

1. Start (na atame kweek) behandeling gericht tegen gonorrhoe (zie Gonorrhoe)
 2. Bij hoog risico op simultane gonorrhoe of als kweek niet mogelijk is combineren met behandeling gericht tegen gonorrhoe (zie Gonorrhoe)
 3. Bij hoog risico op simultane gonorrhoe of kweek niet mogelijk, combineren met behandeling - Bij verdenking SOA: doxycycline 2dd100mg tab. ged. 2wkn
 2. Bij verdenking UWI: cotrimoxazol 2dd960mg tab. ged. 2wkn
 1. Start (na atame kweek) levofloxacin 1dd500mg tab. ged. 2wkn (1 e keus)

Epididymitis
Chlamydia trachomatis en/of *Neisseria gonorrhoeae*, *Escherichia coli*
 onderscheid maken tussen wel/niet verdenking op UWI/SOA
 behandeling gericht tegen gonorrhoe
 2. Bij hoog risico op simultane gonorrhoe of kweek niet mogelijk is, combineren met 1. Start (na afn. kweek) behandeling gericht tegen ongecompliceerde chlamydia (meet voorkomend: *Ureaplasma urealyticum*, *Mycoplasma genitalium*, *Trichomonas vaginalis*)

Urethritis bij man
Chlamydia trachomatis, *Neisseria gonorrhoeae*, niet-specifiek (meet voorkomend: *Ureaplasma urealyticum*, *Mycoplasma genitalium*, *Trichomonas vaginalis*)
 3. Als kweek niet mogelijk is: azitromycine éénmalig 4 tab. à 500mg
 2. Bij **overgevoeligheid**: ciprofloxacin 1 tab. 500mg of amoxicilline 3 tab. 1000mg.
 1. ceftriaxon éénmalig 1 amp. à 500mg i.m. (in lidocaine) bij rayngale infectie 1000mg.

Gonorrhoe
Neisseria gonorrhoeae
 1. ceftriaxon éénmalig 1 amp. à 500mg i.m. (in lidocaine) bij rayngale infectie 1000mg.
 2. Bij **overgevoeligheid**: ciprofloxacin 1 tab. 500mg of amoxicilline 3 tab. 1000mg.
 3. Als kweek niet mogelijk is: azitromycine éénmalig 4 tab. à 500mg
 2. Bij **overgevoeligheid**: ciprofloxacin 1 tab. 500mg of amoxicilline 3 tab. 1000mg.
 1. ceftriaxon éénmalig 1 amp. à 500mg i.m. (in lidocaine) bij rayngale infectie 1000mg.

Lymfogranuloma venereum (LGV)
Chlamydia trachomatis
 1. doxycycline 2dd100mg disp.tab. ged. 3wk
 2. Bij **overgevoeligheid**: ciprofloxacin 1 tab. 500mg of amoxicilline 3 tab. 1000mg.
 3. Als kweek niet mogelijk is: azitromycine éénmalig 4 tab. à 500mg
 2. Bij **overgevoeligheid**: ciprofloxacin 1 tab. 500mg of amoxicilline 3 tab. 1000mg.
 1. ceftriaxon éénmalig 1 amp. à 500mg i.m. (in lidocaine) bij rayngale infectie 1000mg.

Ongecompliceerde Chlamydia-infectie
Chlamydia trachomatis
 (=zonder PID, epididymitis, (a)symptom., proctitis of lymfogranuloma venereum)
 1. doxycycline 2dd100mg ged. 1wk (1 e keus, met name bij recidivale infectie en bij vrouwen)
 2. azitromycine éénmalig 2 tab. à 500mg (1 e keus)
 3. Bij twijfel therapieuitvoering of veel zonepositief
 1. doxycycline 2dd100mg disp.tab. ged. 3wk
 2. Bij **overgevoeligheid**: ciprofloxacin 1 tab. 500mg of amoxicilline 3 tab. 1000mg.
 3. Als kweek niet mogelijk is: azitromycine éénmalig 4 tab. à 500mg

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

UWI met tekene van weefselinvasie bij kinderen < 12 jr
idem
 1. nitrofurantoin 5-6 mg/kg/dag in 4 giften, max. 200mg/dag ged. 5dgn
 2. amoxiclavulaanzuur 50/12.5 mg/kg in 3 giften, max 1500/375 mg/dg, ged. 3dgn
 3. cotrimoxazol 2dd960mg tab. ged. 10dgn
 4. Bij therapieresistentie: van bovengenoemde middelen een ander kiezen

Cystitis bij kinderen < 12 jr
idem
 1. nitrofurantoin 5-6 mg/kg/dag in 4 giften, max. 200mg/dag ged. 5dgn
 2. amoxiclavulaanzuur 50/12.5 mg/kg in 3 giften, max 1500/375 mg/dg, ged. 3dgn
 3. cotrimoxazol 2dd960mg tab. ged. 10dgn
 4. Bij therapieresistentie: van bovengenoemde middelen een ander kiezen

UWI met tekene van weefselinvasie (≥12jr)
idem
 1. nitrofurantoin 5-6 mg/kg/dag in 4 giften, max. 200mg/dag ged. 5dgn
 2. amoxiclavulaanzuur 50/12.5 mg/kg in 3 giften, max 1500/375 mg/dg, ged. 3dgn
 3. cotrimoxazol 2dd960mg tab. ged. 10dgn
 4. Bij therapieresistentie: van bovengenoemde middelen een ander kiezen

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Syftis (verwijs naar dermatoloog)
Trponema pallidum
 1. benzathinebenzylpenicilline éénmalig 2amp. à 1,2 milj. IE i.m. verdeeld over beide billen (eventueel in lidocaine ter preventie van pijn)
 2. Bij **overgevoeligheid**: doxycycline 2dd100mg disp.tab. ged. 2wk
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Ooginfecties
Streptococcus pneumoniae, *Haemophilus influenzae*, *Staphylococcus aureus*
 1. chlooramfenicol oogzalf 1% 2-4dd 1 cm zalf op binnenzijde van onderste ooglid, of oogdruppel 0,5%: 1-2 druppels iedere 2-3 uur, te gebruiken tot 48u naar herstel.
 2. tetracycline oogzalf 1% 4dd 4aanbrengen
 Vermijd fusidinezuur vanwege snelle resistentieontwikkeling.

Infectieuze conjunctivitis
 1. fluoxaciline 4dd500mg caps. ged. 1wk
 2. Bij **overgevoeligheid**: erytromycine 3-4dd500mg tab. ged. 1wk
 3. Bij klasten > 24u, algemeen ziek zijn of koorts en tepelkloven
 1. fluoxaciline 4dd500mg caps. ged. 1wk
 2. Bij **overgevoeligheid**: erytromycine 3-4dd500mg tab. ged. 1wk

Mastitis puerperalis
Staph. aureus (<60%), *coagulase negatieve staphylokokken*, *streptokokken*, *E. coli*
 1. claritromycine 2dd250mg tab. ged. 1wk
 2. Bij **overgevoeligheid** voor amoxicilline: macrolide (azitromycine 1dd500mg tab. ged. 3dgn of claritromycine 2dd250mg tab. ged. 1wk)
 1. amoxicilline 3dd500mg caps. + metronidazol 3dd500mg tab. ged. 1wk
 2. Bij **overgevoeligheid** voor amoxicilline: macrolide (azitromycine 1dd500mg tab. ged. 3dgn of claritromycine 2dd250mg tab. ged. 1wk)

Endometritis puerperalis
 1. amoxicilline 3dd500mg caps. + metronidazol 3dd500mg tab. ged. 1wk
 2. Bij **overgevoeligheid** voor amoxicilline: macrolide (azitromycine 1dd500mg tab. ged. 3dgn of claritromycine 2dd250mg tab. ged. 1wk)
 1. metronidazol 1dd500mg vag. ovule a.n. ged. 1wk (niet bij lactatie)
 • Metronidazol 1dd500mg vag. ovule a.n. ged. 1wk (niet bij lactatie)
 • Metronidazol 1dd500mg vag. ovule a.n. ged. 1wk (niet bij lactatie)
 2. Metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (laatste na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 2% 1dd1 applicatorvulling a.n. ged. 1wk of clindamycine 2dd300mg caps. ged. 1wk

Bacteriële vaginose
 Niet één specifieke verwekker. Verstoring van vaginale flora, waarbij minder lactobacillen en meer (anaerobe) bacteriën zijn aanwezig.
 1. te kous:
 • Metronidazol 1dd500mg vag. ovule a.n. ged. 1wk (niet bij lactatie)
 • Metronidazol 1dd500mg vag. ovule a.n. ged. 1wk (niet bij lactatie)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 2% 1dd1 applicatorvulling a.n. ged. 1wk of clindamycine 2dd300mg caps. ged. 1wk

Trichomoniasis
Trichomonas vaginalis
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 2% 1dd1 applicatorvulling a.n. ged. 1wk of clindamycine 2dd300mg caps. ged. 1wk

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

Urogenitale infecties en (verdenking op) SOA
 1. metronidazol éénmalig 4 tab. à 500mg (bij lactatie na laatste voeding 5 avonds)
 2. Indien uitstel niet gewenst tot 2e trimester niet gewenst is: clindamycine vag. cr.
 3. Bij partner met punulente afscheiding of bezwazen gonorrhoe: tevens behandeling gericht tegen gonorrhoe.

ANTIBIOTICA DEEL 2

Urineweginfecties (1/2)

Cystitis *Escherichia coli*, *Klebsiella pneumoniae*, *Enterococcus faecalis*, *Staphylococcus saprophyticus*
 bij gezonde niet-zwangere vrouw (≥ 12 jaar)
 1. nitrofurantoin 2dd100mg caps.mga of 4dd500mg caps. ged. 5dgn
 2. fosfomycine éénmalig 1 sachet à 3g, bij voorkeur an
 3. trimethoprim 1dd300mg tab. ged. 3dgn, an
 4. Bij therapieresistentie: van bovengenoemde middelen een ander kiezen

Recidiverende cystitis (≥ 3 infecties per jaar) *idem*
 bij gezonde niet-zwangere vrouw (≥ 12 jaar)

Starten bij duidelijk herkenbare klachten:
 zelfbehandeling met:

1. nitrofurantoin (zie Cystitis)
  2. fosfomycine (zie Cystitis)
  3. thrimetoprim 1dd300mg ged. 3 dgn.
- Overweeg profylaxe:**
- cranberry tab. 2dd500mg of drank (optimale dosering onbekend)
  - D-mannose (optimale dosering onbekend)
  - vaginaal estr(ad)iol bij postmenopauzale vrouwen: estriovules of -crème: 1dd 0.5 mg, na 2 weken afbouwen tot max. 0.5mg 2x per week **OF** estradiol: 1dd10microgr., na 2 weken afbouwen tot max. 10 microgr. 2x per week.
  - nitrofurantoin 1dd50-100mg caps. of thrimetoprim 1dd100mg tab. an. ged. 6-12mnd.
  - nitrofurantoin 50-100mg caps. of thrimetoprim 100mg tab.<2u post-coitum ged. 6-12 mnd

Cystitis onder profylaxe *idem*
 bij gezonde niet-zwangere vrouw (≥ 12 jaar)

Verzamel vóór de behandeling urine voor kweek en resistentiebepaling.
 1. Stop tijdelijk profylaxe, geef kuur ander AB dan profylaxe
 2. Indien nog klachten na 24-48u, opnieuw urineonderzoek en alternatief middel.
 3. Tijdens kuur ontstaan tekenen weefselinvasie: pas AB aan op geleide van kweek
 4. Overweeg na afloop cystitis ander middel dan profylaxe, afhankelijk van het resistentiepatroon, of stop de antibiotische profylaxe geheel.

Cystitis bij zwangere vrouw *idem*
 1. nitrofurantoin 2dd100mg caps.mga of 4dd50mg caps. ged. 1wk (*Cl: ≥36 wkn. zw.schap*)
 2. amoxicilline/clavulaanzuur 3dd 500/125 mg tab. ged. 5dgn.
NB: Stel bij een groep-B-streptokok bij zwangere verloskundige/gynaecoloog op de hoogte in verband met antibiotische profylaxe tijdens de partus!

Cystitis met verhoogd risico op gecompliceerd beloop *idem*
 bij risicogroepen (≥ 12 jr):
 • DM en verminderde weerstand • afwijkingen nieren/urinewegen
 • neurologische blaasstoornissen • verblifskatheter

1. nitrofurantoin 2dd100mg caps.mga of 4dd50mg caps. ged. 1wk
 2. fosfomycine éénmalig 1 sachet à 3g, bij voorkeur an en na legen blaas.
 3. trimethoprim 1dd300mg tab. an, ged. 1wk;

Cystitis bij man *idem*
 1. nitrofurantoin 2dd100mg caps.mga of 4dd50mg caps. ged. 1wk
 2. trimethoprim 1dd300mg tab. voor de an, ged. 1wk.

Let op: niet altijd zijn antibiotica geïndiceerd!
 Voorlichting, adviezen en andere medicamenteuze therapie zijn niet in dit zakkaartje verwerkt.

Volg altijd het protocol van jouw instelling
We aanvaarden geen aansprakelijkheid voor wijzigingen en eventuele (druk)fouten

Bronnen: NHG, FTK, SWAB
 online versie: www.esculaap.nl/antibiotica

Een uitgave van Esculaap - © Copyright - Alle rechten voorbehouden